N°. 232. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
van één tot zes regels. . . . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

WOENSDAG 22 FEBRUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

Het Verslag over de verrigtingen aangaande het Armbestuur, over 1851.

(VERVOLG.)

»Er bestaan wijders eenige instellingen, die niet, zoo als de tot hiertoe behandelde, de ondersteuning van armen op eenigerlei wijze ten doel hebben, maar waarvan de werking aan minvermogenden de gelegenheid aanbiedt tot handelingen, die strekken kunnen om hun verval tot armoede te verhoeden.»

»Die instellingen behooren alzoo niet regtstreeks tot het armbestuur, waartoe dit verslag betrekking heeft. De vruchten hunner werking ter voorkoming van armoede hebben echter een onmiskenbaren invloed op den staat van het armwezen en dus ook op het armbestuur. Immers naar mate die werking uitgebreider is en meer aan haar doel beantwoordt, moet de staat van het armwezen minder drukkend zijn.

»Daarom acht de Regering het niet onbelangrijk, dit verslag te besluiten met de mededeeling van hetgeen haar is bekend geworden met opzigt tot de *banken van leening: de zieken- en begrafenisbussen*, de *spaarbanken*, de *spaarkassen* en *eene hulpbank*.»

De Regering is slechts voor een gedeelte te gemoet gekomen aan de bedenkingen, die door de commissien, met het onderzoek der beide vorige verslagen belast, zijn in het midden gebragt. Men vroeg te regt: »Wat toch »kan niet al gebragt worden onder de inrigtingen ter »*voorkoming* der armoede? Als men de banken van »leening, zieken- en begrafenisbussen, spaarbanken en »spaarkassen onder de armeninrigtingen begrijpt, waar»om dan niet evenzeer de weduwen- en weezenfondsen »[illegible] »pensioenfondsen, de zoogenaamde matigheids-genoot»schappen, enz.? Ook deze strekken om armoede te »voorkomen.»

De Regering heeft slechts naar aanleiding van den bepaaldelijk uitgedrukten wensch, inlichtingen omtrent eene hulpbank in het verslag opgenomen en overigens gezwegen van de andere instellingen, zoo als: levensverzekerings-maatschappijen enz., ofschoon toch ook de vruchten hunner werking een onmiskenbaren invloed op den staat van het armwezen hebben kunnen.

Banken van Leening.

»De tabellen betreffen twee soorten; de eerste, die door administratien van liefdadigheid gehouden en de tweede, die verpacht zijn, of ten genoige van eene of andere vergunning door particulieren voor eigene rekening worden gehouden.

»Het getal der eerste is gelijk aan dat in 1850, doch in 1851 was er van de tweede soort 1 meer. Deze had sedert 1847 niet verpacht kunnen worden. In 1851 is zij echter weder in werking gesteld.»

»Het getal beleende en geloste panden is, even als het bedrag der op de beleende panden geschoten gelden, iets hooger geweest dan in 1850; dat der verkochte panden was echter minder. Die vermeerderingen hebben zich, met uitzondering alleen van Drenthe, waar het getal beleende panden, hoewel zeer weinig, toch iets minder was dan in 1850, in alle provincien voorgedaan. Dat feit is eene afwijking van de vroeger meermalen opgemerkte omstandigheid, dat, in het algemeen, vermindering van het beloop van verstrekten onderstand, gepaard gaat met afneming van het getal beleeningen, hetgeen echter niet altoos en overal het geval is. Meermalen toch werd in bepaalde plaatsen toeneming van het getal panden toegeschreven aan vermeerdering van welvaart, en de gelegenheid, om met het op pand genomen geld ruimere verdiensten te maken.»

»Zoo werd nu ook weder voor Breda en Bergen op Zoom het meerdere getal beleeningen en lossingen toegeschreven aan meer vertier in den zomer. In Gelderland daarentegen werd de oorzaak, in het algemeen, gezocht in de meerdere duurte van eenige levensmiddelen. Te Gouda en te Kampen werd er toe bijgedragen door het meer gestreng weren dan vroeger van parde[illegible] pandjeshuizen. Te Culenborg, Leijden, Middelburg en de andere kleinere gemeenten schrijft men het toe aan meer [illegible] werkeloosheid. Te Utrecht, Leeuwarden, Deventer en andere min belangrijke plaatsen daarentegen aan meer bedrijvigheid en omzet van gelden onder de lagere klassen. Te Maastricht vindt [illegible] opgerigte fabrieken. Voorts zijn in vele gemeenten zeer [illegible] plaatselijke omstandigheden van onderscheiden aard [illegible] oorzaken vermeld, waaronder, voor eenige [illegible] meer uitgebreid gebruik door de ingezetenen van omliggende [illegible]

[illegible] Gravenhage is uit het kapitaal der bank eene som van [illegible] die, als niet meer benoodigd voor het doen der beleeningen, in schatkistbilletten enz. belegd, aan de gemeentekas teruggeven.»

»Het verlies bij de bank te Groningen geleden, wordt toegeschreven aan [illegible] van gebouwen en voor renten van opgenomen gelden.»

»De bank te Delfshaven is, bij wijze van proefneming aan het einde van 1851 opgeheven. Op hetzelfde tijdstip heeft ook de bank te Winschoten opgehouden te werken, daar zij, bij gebrek aan gegadigden, niet op nieuw verpacht kon worden.»

»Eerst onlangs zijn de in het verslag over 1850 bedoelde inlichtingen ontvangen. Hoewel die nog te wenschen overlaten, zal de Regering echter nu, zoodra mogelijk, de aangevangen overwegingen, of welke nadere bepalingen ten aanzien der banken van leening worden vereischt, voortzetten.»

»Inmiddels wordt door de Regering, zoowel bij het verstrijken van elken termijn, voor welken de heffing van de interest op de beleeningen bij de banken, welke door administratien worden gehouden, is vergund, als bij het verleenen der magtiging tot het verpachten van andere banken voor eenen nieuwen termijn, met zorg nagegaan, of die interest niet voor vermindering vatbaar is. Nimmer verleent zij magtiging, om meer dan volstrekt noodig is te blijven heffen. Daaruit vloeit, bij de zucht, die meermalen bij gemeentebesturen bestaat, om in de opbrengst der banken van leening een middel van plaatselijke inkomsten te vinden, dikwerf veel briefwisseling voort.»

»In 1851 zijn de interessen bij de bank te Doetinchem van 21 tot 16 pCt. verminderd.»

Zeer uiteenloopend zijn de gevoelens over het nut der banken van leening. De commissie uit de Tweede Kamer, belast met het onderzoek van het verslag over 1850, hield het er voor, dat vele banken van leening, van de soort die verpacht zijn of voor eigen rekening bestaan, minder strekken, om de armoede te voorkomen, dan wel om die te bevorderen, en volstrekt [illegible] met spaarbanken [illegible] in dezelfde rij te worden geplaatst. Wij gelooven dat de commissie dwaalt. Aan de zijde der beleeners kan er geen meerder bezwaren ten aanzien van leenbanken, die verpacht zijn, bestaan, tenzij de taux der interest hooger is gesteld. Het toezigt dat, volgens de gemeentewet, door de gemeente-besturen op deze instellingen moet worden gehouden, loopt over de beide soorten; en de misbruiken, die bij verpachte banken mogten bestaan, kleven welligt in meerdere mate op de werking der inbrenghuizen.

De Regering klaagt over de zucht, die meermalen bij gemeente-besturen bestaat, om in de opbrengst der banken van leening een middel van plaatselijke inkomsten te blijven vinden. Zeker, wanneer het aan de gemeentebesturen vrijstaat, om tegen beding van eene jaarlijksche pachtsom of recognitie het houden eener bank van leening te vergunnen, zal het ook niet kunnen worden tegengegaan, dat, waar op openbaar gezag met eigene kapitalen voor rekening der gemeente zulk eene instelling bestaat, de beleeningsrente zoo hoog wordt gesteld, dat behalve de gewone rente van het kapitaal der bank, nog eene overwinst wordt genoten. Wij verwijzen evenwel naar het voorschrift van art. 254 der gemeentewet, waarbij, in de tweede zinsnede, de heffing van zulke pachten of recognitien is verboden en in de eerste zinsnede een billijke maatstaf wordt gegeven, waarnaar de rente van den pandbeleener moet worden geregeld.

Eene andere dwaling bestaat bij de commissie, indien zij meent, dat er termen zouden *kunnen* bestaan, om de leenbanken met de spaarbanken en spaarkassen op ééne lijn te plaatsen. Het verschil in aard en bestemming is ten aanzien van deze instellingen zóó groot, dat er geen enkel punt van overeenkomst o. i. kan worden aangewezen. In haren aard zijn de leenbanken gelijk te stellen met de Nederlandsche Bank en andere dergelijke inrigtingen, waar geld op geldswaardig papier of goederen worden voorgeschoten; en als zoodanig is hare bestemming niet altijd in het belang der behoeftige volksklasse; maar zeker voor een groot gedeelte ten algemeene gerieve. Alleen de waarborgen voor een eerlijk en getrouw beheer vereischen bijzondere uitgaven, die noodzakelijk, naarmate de meerdere of mindere uitgebreidheid der beleeningen, tot verhooging eener billijke rente leiden moeten. Hierin kan juist [illegible] dat de taux der rente tot eene buitenproportie [illegible] moet, om slechts [illegible] baar gesteld kapitaal te kunnen genieten. Op dezen grond-slag rust dan ook de omstandigheid, dat voor beleeningen tot de kleinste sommen de hoogste rente wordt berekend.

Vreemd is het, dat vermeerdering van het getal panden aan vermeerdering van welvaart wordt toegeschreven. De rente op de beleening is gewoonlijk te hoog, om op ruime verdiensten met het op pand genomen geld te maken. Het meerder getal beleeningen kan in den regel juist aan het toenemen der armoede worden toegeschreven; — vermindering der beleening tot geringe som is evenzeer een bewijs van uitputting bij de mindere klassen. Vermeerdering van het getal verkochte panden kan veroorzaakt worden door de onmogelijkheid, om de voorschotten bij lossing terug te geven; maar ook door eene voor den pandgever te voordeelige waardering der panden.

Hoogst moeijelijk is het dus, om uit de overgelegde statistieke opgaven onbetwistbare gevolgtrekkingen te maken; te meer, omdat de inrigting der tabellen niet op eene oordeelkundige wijze is geschied. Het getal der verkochte panden en het bedrag van de opbrengst met het surplus der verkochte panden boven het verschuldigd voorschot en de rente, staat in geen de minste betrekking tot de overige cijfers van beleening en lossing; omdat de verkoop eerst vijftien maanden na de beleening geschiedt. De totalen van ontvangst en uitgaven zijn uit ongelijksoortige bestanddeelen te zamen gesteld. Zij kunnen tot geenerlei bewijs strekken, zoo min van den waren toestand der banken van leening, als van hare doeltreffende werking. Zoo het ons vergund ware, eene verandering in de statistieke opgaven te brengen: wij zouden meenen, dat zij moesten worden aangevuld met het getal panden en het bedrag van het daarop uitgeschoten kapitaal, op 1°. Januarij van elk jaar aanwezig; — met de splitsing der sommen voor interessen en lasten; — met het getal der inbrengers en hulpbanken. Men zou daardoor komen tot de kennis van het gemiddeld bedrag der beleeningen en lossingen; — met de verandering in den toestand gedurende het jaar; — met de meerdere of mindere uitgebreidheid der gelegenheden tot beleening; — met de lasten van administratie; — met den korteren of langeren duur der beleeningen; — met de verhouding tusschen kapitaal en behoefte, waardoor het mogelijk wordt, na te gaan, of niet te veel geld beschikbaar ligt: — in een woord, met eene behoorlijke rangschikking der verschillende opgaven, in verband met de kennis van den toestand der banken op een vast tijdstip, zoo als de sluiting van een dienstjaar een vasten grondslag geeft, om verdere berekeningen daarop te bouwen.

Men zal het immers moeten toestemmen, dat de gevolgtrekkingen, welke door de Regering in het verslag zijn gemaakt, onbeduidend en onvolledig zijn.

EERLIJKHEDEN VAN DE NEDERLANDER.

AAN MR. GROEN VAN PRINSTERER.

II.

[illegible]

De Nederlander [illegible] het en doeltreffende [illegible] door zijne betreurde [illegible] moet hem dus tegenstanders [illegible] wel gelooven [illegible] welk een attisch zout, [illegible] welk een kracht van redenering *de* [illegible] polemiek ten toon spreidt? Het [illegible] den Heer GROEN; hij heeft het zelf [illegible]

[illegible] Hoogleeraar VREEDE had JOHAN VALCKENAER tegen den Heer GROEN in bescherming genomen. Bepaaldelijk had hij VALCKENAER's beweerde neiging

bloedvergieten — want in *daden* heeft ze zich nooit geopenbaard — ontkend. Ten bewijze had hij VALCKENAER'S eigen woorden aangehaald.

En wat was het antwoord van den Heer GROEN?

„Hij heeft, maar wat bewijst dit, *gezegd:* „„O, mijne burgers! ik heb een afgrijzen van alle bloedvergieten„„ (N°. 233). En daarbij in een noot deze fijngeestige, loyale en doeltreffende kantteekening: „Het was VALCKENAER welligt enkel om *ophangen* te doen.„

De Nederlander schijnt de taak der beide broeders uit *The Pickwick Club* alléén te willen volbrengen. Hij geeft de lessen, maar levert de afschrikwekkende voorbeelden er bij.

De Nederlander huldigt volstrekt niet het stelsel van zijdelingsche verdachtmaking. Zulk een onedel misbruik maken van een hoogst belangrijken invloed, laat hij aan de vrijzinnige en ultramontaansche couranten over. Bij voorbeeld, in de volgende proeve is niets, wat naar verdachtmaking zweemt:

„In de redevoering van den Minister van Binnenl. Zaken, gelijk ze in het (in zijne mededeelingen omtrent de Tweede Kamer doorgaans zeer naauwkeurige) *Dagblad van 's Gravenhage* voorkomt, leest men: „„Het zou wel eens kunnen zijn, dat anderen van meening waren, dat in de twee afgeloopen jaren meer tot stand is gekomen dan sedert eene halve eeuw in dit land op het gebied van wetgeving is verrigt.„„ — Thans leest men de zinsnede in het *Bijblad* aldus: „„Er zou wel een ander kunnen zijn, die, lettende op hetgeen is gedaan, met medewerking van de Staten-Generaal, meende, dat dan toch in twee jaren, met die medewerking, meer verrigt is, dan sedert eene halve eeuw IN ZOO KORTEN TIJD, op het gebied van wetgeving, hier te lande ooit is verrigt.....„„ Nu, dat maakt nog al eenig verschil.„ (N°. 437).

Die lofrede op de naauwkeurigheid van het Haagsche dagblad is daar zonder eenig erg ingevlochten. De Heer THORBECKE wordt daar volstrekt niet van armhartige blufferij en schandelijke woordverdraaijing beschuldigd. Heel het citaat heeft blijkbaar niets anders ten doel, dan om aan te toonen hoezeer zelfs het *Dagblad van 's Gravenhage*, in weêrwil van zijn doorgaande naauwkeurigheid, voor vergissing blootstaat!

De Nederlander heeft nooit herziening der Grondwet beoogd; — het is door de vrijzinnigen dikwerf, maar altijd ten onregte, beweerd. Het zijn juist de anti-revolutionnairen, die — meer dan eenige andere partij in den lande — trouwe *naleving* der Grondwet begeeren.

Misschien zullen zin en strekking dezer, telkenmale herhaalde, uitspraak van *de Nederlander* ons door een paar proeven, aan *de Nederlander* zelven ontleend, wat duidelijker worden.

Een uit No. 149. „Wij wenschen eerst naleving van de Grondwet, getrouwe naleving, maar ook ontwikkeling van het goede en verbetering van hetgeen verkeerd is; revisie volgens het voorschrift van de Grondwet.„

Een uit No. 171. „Wij verlangen geene *nouvelle révision*, geene grondwetsherziening, gelijk ze door onze vrijzinnige *codificateurs* jaren achtereen, in overeenstemming met den aard hunner theorie en met de voorbeelden hunner geloofsverwanten elders, begeerd werd. Geene *algemeene* herziening, waardoor, te midden eener alsdan onvermijdelijke crisis, de geheele inrigting van den staat aan het wankelen gebragt wordt! Integendeel. Eene traps- en stuksgewijze herziening; eene *partiele* hervorming, die voortdurende en wettige kracht der staatsregeling onderstelt; eene herziening, gelijk, in den zin en geest van art. 196, de Grondwet zelve bedoelt. Wij verlangen dat het gebrekkige werk, in 1848 met overhaasting, zonder vrijheid en zonder rijpheid van beraad, tot stand gekomen, niet als afgedaan en onherroepelijk worde beschouwd.„

Uit die beide citaten kan men zien, wat *de Nederlander* met zijne „naleving der Grondwet„ bedoelt. Getrouwe naleving van „het gebrekkige werk„; maar vooral en meer bepaaldelijk van artikel 196. Herziening het doel en streven. Geleidelijk, stuksgewijze, naarmate de omstandigheden het toelaten en begunstigen, natuurlijk! maar toch, herziening, en wel herziening in anti-revolutionnairen zin, het doel, dat men nastreeft.

En dan durven die constitutionnele bladen nog beweren, dat de anti-revolutionnaire partij grondwetsherziening beoogt! En dat, terwijl ze van haar verkleefdheid aan de Grondwet, vooral in de telkens herhaalde verwijzing naar art. 196, zulk een treffend blijk geeft!

De Nederlander wil ons volstrekt niet naar de dagen van vóór 1795 terugbrengen; al wat daaromtrent wordt uitgestrooid, is vuige laster.

Wil men de proef op de som?

De redactie van het *Goudsch Kronykske* wou, met haar bekende voortvarendheid, het oude onderscheid van standen en corporatien op staanden voet weêr hersteld zien. *De Nederlander* wijst haar in de volgende bewoordingen teregt: „Zij zou, naar het schijnt, nu reeds een kiesstelsel op het onderscheid van standen en corporatien gegrond, verlangen, alsof het van Ministerien en Wetgevende Vergaderingen afhing, dien organieken en corporatieven regeringsvorm..... te herscheppen, welke door de revolutie, sedert meer dan zestig jaren, ook in Nederland verwoest werd„ (No. 297).

Men ziet het, de verzekering is van geruststellenden aard. Niet „*nu reeds*„ het onderscheid van standen en corporatien weêr hersteld. Eerst voorbereiding der Natie voor dien gelukkigen toestand. De anti-revolutionnaire partij wil ons volstrekt niet naar de dagen van vóór 1795 terugbrengen — wel te verstaan, *vóór dat de tijd gekomen en de Natie er rijp voor gemaakt is.*

De Nederlander heeft nooit handhaving der kerkleer door uitdrijving van degenen, die niet Dordtsch-regtzinnig zijn, wenschelijk geacht. Hij heeft het met ronde woorden, bij monde van den Heer GROEN, verklaard (No. 200), „dat het geenszins om handhaving dezer kerkleer in een bekrompen zin en geest te doen is; dat de gemeenschap der heiligen door geene verscheidenheden bijv. van Luthersche of Calvinistische godgeleerdheid zou worden belemmerd; dat wij ons zeer zouden verblijden, indien het geloof beleden en beleefd wierd, dat aan de christelijke belijdenissen der 16de eeuw gemeenschappelijk geweest is.„ Hij heeft 't openlijk erkend, dat de formulieren moeten beschouwd worden als „*Geloofsverklaring*„, als „*regel voor prediking en onderwijs in de Kerk*„, niet als „*geloofsregel*„ en als „*een papieren Paus*„ (No. 366).

Wel zijn er uitdrukkingen te vinden, die aan wantrouwende revolutionnairen achterdocht inboezemen. Bijv. een gezegde als het volgende: „Ter herleving van de Kerk, moet het ongerijmde eener geringschatting van de *Kerkleer*, wederom in het licht worden gesteld.... *Gematigde handhaving* dezer kerkleer is onmisbaar„ (No. 318). Maar we willen eens aannemen, dat de nadruk ligt op „gematigde„ en niet op „handhaving„;— dat met *die* woorden niet het uitoefenen van onredelijken formuliersdwang wordt bedoeld.

Maar we hebben eene andere uitdrukking aangetroffen, met welgevallen overgenomen uit een geschrift van den Heer GROEN; — en eene uitdrukking, die niet zeer dubbelzinnig is. Ze kan misschien over het eigenlijk streven der anti-revolutionnaire partij eenig licht verspreiden.

„Is het ons (gesteld, dat de zaak mogelijk ware), om onmiddellijke verwijdering van allen, die de kerkleer, in hoofdzaak en wezen, bestrijden, te doen? Geenszins; maar wel om de verlevendiging der bewustheid, dat de Kerk op die verwijdering regt heeft„ (No. 164).

We kunnen dus gerust zijn. Geen *onmiddellijke* verwijdering van degenen, die, volgens de opvatting der anti-revolutionnairen, de kerkleer bestrijden. Eerst verlevendiging der bewustheid, dat de Kerk op die verwijdering regt heeft. Voorloopig niets meer dan dit laatste. Natuurlijk; zóó moet het nú onmogelijke mogelijk worden gemaakt. Men begrijpt zeer goed, dat de verwijdering van de vijanden der kerkleer van zelf wel volgen zal, wanneer in de gemoederen der gemeenteleden de bewustheid maar is herleefd, dat men daar regt toe heeft.

Inmiddels is het *de Nederlander*, voor het tegenwoordige, alleen om „een onbekrompen vasthouden aan *kerkleer* en *Symbolische Schriften*„ te doen (No. 265).

(*Wordt vervolgd.*)

Buitenland.

ENGELAND.

Men verzekert dat Lord Reglan benoemd tot opperbevelhebber van het leger in het Oosten, zijn ontslag verzocht heeft, als grootmeester van de artillerie. Het Regeringsblad berigt dat de Koningin eerstdaags 2 audientiën verleenen zal ten einde aan de officieren, die naar het Oosten vertrekken gelegenheid te geven, aan H. M. te worden voorgesteld.

FRANKRIJK.

De Minister van Oorlog heeft een bevel uitgevaardigd, dat al de officieren, onder-officieren en manschappen van het leger in Afrika, die zich met verlof bevinden, onmiddellijk naar hunne corpsen moeten terugkeeren.

BELGIE.

Men herinnert zich het verblijf van Prins Napoleon te Brussel; thans deelt het officiële blad van Gotha eene depêche mede door den heer Drouyn de Luys gerigt aan den Franschen gezant bij de hoven van het koningrijk Saxen en het groothertogdom Saxen-Coburg, waarin op die reis van den Prins de aandacht gevestigd wordt, en gezegd dat dit bezoek van Z. Keiz. H. geen ander doel had, dan op eene vriendschappelijke handeling van Koning Leopold te antwoorden. Z. M. had den wensch te kennen gegeven, dat er in der daad een staat van zaken geboren werd, die het aan beide hoven zou veroorloven, dezelfde vriendschappelijke betrekkingen als hunne staten te onderhouden. De Keizer heeft aan Prins Napoleon volmagt gegeven, om de tolk van dezelfde gevoelens van zijnen kant te zijn. Die stap, wordt in bedoelde depêche gezegd, had dus geen staatkundig karakter. Maar het oogenblik waarop die plaats vond, geeft daaraan eene beteek... die door de hoven van Dresden en Gotha, naar men zi... overtuigd houdt, met genoegen zal gewaardeerd worden. Die stap toch zal de geruchten doen ophouden, welke de kwaadwilligheid of de dwaling goedgevonden hebben, eenige maanden geleden, te verspreiden ten opzigte van den aard der betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland, en tevens, om aan te toonen, de goede overeenstemming, welke de Keizer van harte wenscht met de staten zijner naburen te onderhouden, en eindelijk om te bewijzen, dat de goede trouw van zijne staatkunde door niemand beter wordt gewaardeerd dan door eenen souverein, wiens hooge wijsheid men zou miskennen, zoo men onderstelde, dat hij zonder grond vrees koesterde. Men weet toch, dat men valschelijk had voorgewend, dat de Koning der Belgen gedurende zijn laatst verblijf te Londen, toegevende aan de pogingen van het Kabinet van St. Petersburg, zou hebben getracht de vereeniging tusschen Frankrijk en Engeland te ontbinden, en dat hij er in geslaagd zou zijn, door zijnen invloed een hoog persoon over te halen, zijne pogingen te ondersteunen. Het was den Keizer aangenaam, door een Prins van zijn huis naar Brussel te zenden, om een bezoek af te leggen bij eenen souverein, die door zijn standpunt en door zijne jaren, het wezenlijke hoofd der Coburgs is, — te bewijzen dat er geen lid van dat doorluchtige huis is, dat, naar hij gelooft, ten zijnen aanzien, niet met de edelste gevoelens zou bezield zijn.

DUITSCHLAND.

Naar men verneemt, heeft de Pruissische Regering reeds thans de noodige instructien aan de haven-kommandanten gezonden, voor het geval, dat vloten van vreemde mogendheden de Oost-Zee mogten binnenzeilen.

— De Frankforter bondsvergadering heeft in hare zitting van den 16 met eenparige stemmen besloten, om eene verandering te brengen in de wijze, waarop de opperbevelhebber van het Frankforter garnizoen en de bevelhebber der stad tot nu toe benoemd werden. Pruissen zal voortaan den opperbevelhebber en Oostenrijk den kommendant der stad benoemen.

DENEMARKEN.

Uit Kopenhagen wordt geschreven, dat langs de zoogenaamde lange linie (langs de kust naar het Noorden) slechts eene batterij zal worden opgerigt. De havens van Fredericia en Nijborg zullen sterk bevestigd worden. Verdere maatregelen, worden met het oog op een op handen zijnden oorlog, genomen. Men verwachte te Kopenhagen Engelsche zeeofficieren, welke het vaarwater der Oostzee zullen verkennen.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

De Noorweegsche Storthing is den 8sten dezer, namens den Koning, door den Stadhouder met de voorlezing eener koninklijke aanspraak geopend, waarin aangaande de bu... landsche aangelegenheden het volgende voo...

Onze betrekkingen tot de vreemde mogendheden dragen voortdurend den stempel van wederkeerige vriendschap en achting. De politieke verwikkelingen, welke op d... oogenblik den algemeenen vrede in Europa schijnen te bedreigen, zullen dien, gelijk te hopen is, niet schokken. Voor de Vereenigde Rijken heb Ik, gemeenschappelijk met den koning van Denemarken voor mogelijk plaats hebbende gevallen besloten, de neutrale houding aan te nemen, die wij, als aan de thans tusschen andere mogendheden uitgebarsten twisten volstrekt geen deel hebbende noch zullende nemen, met kracht en eensgezindheid moeten trachten te handhaven. Ik houde mij overtuigd dat het Noorweegsche volk geen offer zal ontzien, hetwelk noodzakelijk mogt wezen, om Mij tot het bewaren en beschermen van die onafhankelijke houding in staat te stellen, waarop onze dierbaarste belangen berusten.

SPANJE.

Eene depêche uit Madrid van 15 dezer houdt in, dat het regeringsblad koninklijke bevelschriften had openbaar gemaakt, op grond waarvan de generaals José de ... Conche en O'Donnell van de kaders van het Spaansche leger waren geschrapt.

TURKIJE.

Een telegrafisch berigt uit Parijs van gisteren, Maandag, deelt mede, dat de *Moniteur*, gelijk gemeld is, aankondigt het antwoord van den Keizer van Rusland, Zaturdag ... ontvangen. De Czaar slaat de gedane voorstellen tot schikking af; dien ten gevolge zegt de *Moniteur* verder, blijft geen kans op minnelijke vereffening meer over. Frankrijk mo... tot het nemen van afdoende maatregelen overgaan. ... Keizer rekent op de vaderlandsliefde der bevolking, ... het innige bondgenootschap met Engeland, op de sympathie der Duitsche gouvernementen, en vooral op ... loyauteit des keizers van Oostenrijk, daar de belan... van diens volken gelijk zijn, als die van Frankrijk. La... gemeld rijk heeft overigens niets te duchten in de w... steling, die voor de deur staat, en waartoe men ... thans voorbereidt.

Het *Journal de Débats* berigt, dat de inscheping ... het Fransch expeditionnaire legercorps naar de Levant ... aanvang genomen heeft; dat het bestaan zal uit ... 60,000 man, verdeeld in 5 divisien, waarvan eene ... van ruiterij. De Fransche gezant, de heer de Castel-... is Zaturdag jl. van Petersburg te Parijs aangekomen.

Niettegenstaande de officiële berigten in de *Moniteur* ... de rede van lord Russell in het Parlement zijn er ... nog eenige personen, die hopen, dat hoe hoog de ... ook geklommen is, er nog eenige kans zou bestaan ... de vrede niet verbroken werd. Zij meenen, dat de ... in allen gevalle nog niet uitgebarsten is, en, vo...

het oog op Oostenrijk, vertrouwen zij nog, dat er voorstellen zullen worden gedaan, die den Czaar, maar ook Frankrijk en Engeland zouden kunnen bevredigen. Dat goede vertrouwen steunt echter op geen enkelen redelijken grond. Vele hebben zicht na de korte nota in den *Moniteur* de gevolgen daarvan uit het hoofd willen stellen. Het schrijven van Keizer Napoleon was eene soort van ultimatum aan den Czaar gerigt. De Czaar weigert het te onderschrijven. Het zou dus dwaasheid zijn, te onderstellen, dat het Fransch bewind zijne toestemming zou geven aan nieuwe voorstellen, die nog meerdere concessien aan den Czaar schonken. *De nota's in de twee laatste* n^os^ *van den* MONITEUR *geplaatst, zijn dus niets anders dan de oorlog tusschen Rusland en de twee groote zeemogendheden.*

De krijgstoerustingen worden met buitengewonen ijver voortgezet. De inscheping van het Fransch en Britsch expeditionnair legercorps heeft een aanvang genomen. Uit Frankrijk zullen 60,000 uit Engeland 20,000 man worden gezonden. Sedert lang had men aangekondigd, dat de gezamenlijke sterkte der krijgsheiren, naar het Oosten bestemd, 70 à 80,000 man zou bedragen. De Russische regering blijft van hare zijde, gelijk te verwachten was, niet werkeloos. Uit eene depêche, in Engeland ontvangen blijkt, dat de Czarewitch zich naar de Vorstendommen begeeft, om daar het bevel over de troepen op zich te nemen, ter vervanging van prins Gortschakoff. De secretaris van de Russische ambassade, de heer von Fonton, is naar Bucharest vertrokken. Het schijnt, dat hij nieuwe instructien naar prins Gortschakoff overbrengt, welke zouden behelzen, dat de krijgsbewegingen met verdubbelden ijver door den Prins moeten worden voortgezet. Men leidt dus daaruit af, dat de houding, die genoemde Prins, na de aankomst van den heer von Fonton, in de Vorstendommen zal aannemen, tot eene zekere aanwijzing strekken zal van de besluiten door den Czaar genomen. Men heeft officiële berigten uit Konstantinopel ontvangen, nopens den nieuwen aanval der Russen tegen het fort St. Nicolaas. Die aanval, van de landzijde geschied, was van geen groot gewigt geweest. De strijd had slechts een uur geduurd en de Russen waren daarop teruggetrokken met achterlating van gesneuvelden, wier getal wel op 1000 gerekend wordt, hetgeen voor een strijd van één uur voor overdreven wordt gehouden. Den 6den dezer zou het Turksche convooi, onder begeleiding van 7 groote Engelsche en 4 groote Fransche stoomschepen den Bosporus hebben verlaten, om zich naar Battoun te begeven. Dat convooi zou uit 8 Turksche stoombooten en 10 zeilschepen bestaan en 7000 man met krijgsvoorraad overbrengen. Eene Engelsche en eene Fransche stoomboot zijn naar Varna vertrokken. Reeds is gemeld, dat het den generaal Schilder, in den nacht van den 8 op 9 dezer gelukt is, eene batterij van 12 stukken op het eiland Rumadan op te rigten en wel tegenover de Turksche vloot, die onder het geschut van Routschouk gestationneerd is. Thans meldt men uit Weenen van 17 dezer, dat den 10 dezer bij het krieken van den dag, het vuur van die batterij werd geopend. Daar de Turken zoo onverwachts werden overvallen, werd eene van hunne stoombooten zwaar beschadigd. Men zegt, dat 6 hunner grootste vaartuigen alsmede een aantal kleinere, buiten dienst gesteld zijn. De Russen hadden ook eenige gekwetsten. Men weet dat, sedert den aanvang van het Oostersche vraagstuk, de berigten nopens de staatkunde door Perzië gevolgd, van tegenstrijdigen aard waren. Na veel wijfeling scheen de Schach zich eindelijk aan den Russischen invloed onttrokken en aan dien van den Engelschen gezant toegegeven te hebben. Hij toonde zich geneigd om Turkije veeleer te ondersteunen, dan te bestrijden. De vertegenwoordiger van Rusland, de heer von Canicoff had zich zelf van Perzië verwijderd. Zoo ver liepen de berigten van gisteren. Heden meldt men, dat die staatsman in Perzië is teruggekeerd; dat hij zijn invloed heeft hernomen, en dat men de bedoelingen van Perzie in Turkije wantrouwt. Le *Journal de Constantinople* beweert echter in zijn N°. van den 4den dezer het tegendeel. Het houdt vol, dat al de laatste pogingen van Rusland vruchteloos geweest zijn, en dat de Schach met den besten geest, jegens de Porte bezield is. Wat hier nu de waarheid zij, zal de tijd moeten uitwijzen. Bijzondere brieven van Bagdad, te Konstantinopel ontvangen, melden dat de Russen Kiva zouden hebben veroverd. Ook dit berigt werd reeds vroeger opgegeven, maar ook tegengesproken; zoodat men er nog geen onbepaald geloof aan hechten kan.

— Het bij Sebastopol gestrande Engelsche stoomschip, met krijgsvolk en oorlogsbehoeften, bestemd voor de Turken is, blijkens brief uit Odessa van 9 dezer, nog niet door de Russische autoriteiten in beslag genomen. Men heeft eene koerier naar Petersburg gezonden, om van den Keizer te vernemen, hoedanig men zich ten opzigte van hetzelve zal hebben te gedragen.

Volgens berigt uit Warschau van 15 dezer, is prins Paskewitsch, daags te voren ijlings van daar naar Petersburg vertrokken.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN DINGSDAG 21 FEBRUARIJ.

In deze zitting is ingekomen een ontwerp van wet tot verhooging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1854 (Oorlog.) — Drukken en ronddeelen en verzending naar de afdeelingen.

Is ingekomen eene missive van den Hoogen Raad der Nederlanden, ten geleide eener aanbevelingslijst van zes kandidaten ter vervulling der opengevallen betrekking van raadsheer in dat collegie in de plaats van den heer Mr. J. A. Mutsaers. Op deze lijst zijn geplaatst de volgende heeren Mrs. als:

1. M. J. van Gelein Vitringa, raadsheer in het Prov. Geregtshof van Gelderland;

2. J. D. W. Pape, officier van Justitie bij de Arrond.-Regtbank te 's Bosch;

3. F. F. Karseboom, adv.-generaal bij het Prov. Geregtshof in Noordholland;

4. Jhr. J. O. de Jong van Beek en Donk, officier van justitie bij de Arrond.- Regtbank te Utrecht;

5. B. G. Schnetlage, raadsheer in het Prov. Geregtshof in Gelderland; en

6. J. Versfeldt, raadsheer in het Prov. Geregtshof in Noordbrabant.

Deze lijst zal worden gedrukt en rondgedeeld; zullende de dag tot het opmaken der voordragt nader worden bepaald.

De Voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot rapporteurs:

Over het wets-ontwerp tot het verleenen van pensioenen aan g employeerden bij inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt, de heeren: Ter Bruggen Hugenholtz, Westerhoff, Dirks, Donker en van Reede van Oudtshoorn;

en over dat omtrent het reglement nopens het beleid der Regering in Ned. Indië, de heeren: Stolte, van Hoëvell, Godefroi, Gevers van Endegeest en Rauß.

Door de commissie voor de verzoekschriften is tot haren Voorzitter gekozen de heer van Asch van Wijck.

Door de commissie in wier handen was gesteld het verslag der rekening van het bijzonder fonds voor den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen, wordt, bij monde van den heer van Bosse, rapport uitgebragt. De beslissing over de conclusie van het rapport zal in eene volgende vergadering worden genomen.

Door de commissie in wier handen was gesteld het postverdrag met Hanover, wordt, mede bij monde van den heer van Bosse, rapport uitgebragt. — Gelijk besluit.

De eindverslagen zijn gereed over de wets-ontwerpen: 1°. tot wijziging van het IVde Hoofdstuk der begrooting voor 1853; en 2°. tot verhooging van het VIIde Hoofdstuk derzelfde begrooting. De dag der beraadslagingen over deze ontwerpen zal nader worden bepaald.

Daarna is de vergadering gescheiden.

's Gravenhage, 21 Februarij.

PETERSBURG, 14 Febr. Een keizerlijk manifest is heden verschenen. Daarin wordt, uit hoofde van den staat van oorlog, waarin het Rijk zich bevindt, eene nieuwe ligting van negen man op elk duizendtal zielen bevolen, voor de dienst bij het leger en op de vloot. De rekrutering zal aanvangen den 1 Maart en moet afgeloopen zijn den 15 April eerstkomende.

Z. M. heeft aan J. J. Salverda, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als majoor-komm. der dienstdoende schutterij te Leeuwarden, onder dankbetuiging voor zijne langdurige diensten en vergunning om de uniform der schutterij en de aan zijnen rang van majoor verbonden onderscheidingsteekenen te mogen blijven dragen.

Z. M. heeft benoemd tot ontvangers der dir. belastigen, in- en uitg. regten en accijnsen te Monnikkendam c. a., de heer T. G. P. Arnold, thans ontvanger te Nijkerk c. a.; der dir. belastingen en accijnsen te Nijkerk c. a., de heer Jhr. Mr. J. C. Mollerus, ontvanger derzelfde middelen te Wijhe.

Z. M. heeft pensioen verleend aan: D. Muijskens, commies der 3de kl. bij 's Rijks bel. te Oude Schild op Texel *f* 266; L. van der Zeijde, commies bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam *f* 463; H. van Irhoven van Dam, wed. van Mr. G. T. B. Croiset, in leven ontvanger der dir. bel. (2de afd.) te 's Gravenhage *f* 1818; P. W. Elemans, wed. van C. L. H. Droz, in leven hoofd commies bij 's Rijks belastingen te Amsterdam *f* 173; C. M. Gobius, wed. van mr. J. F. Abbema, in leven ontvanger van het buiteng. zegel. *f* 2883.

* Gisteren is aan de leden der Tweede Kamer rondgedeeld de afdruk eener nota van den heer Minister van Kolonien, door Z. Exc. in October 1850, gevoegd bij een beklag van den heer van Vliet, aan den toenmaligen Raad van Ministers, met kantteekeningen op den inhoud door den heer van Vliet. Naar wij vernemen, zou er geen sprekender bewijs zijn te leveren van overzeesch wanbestuur, dan dat hetwelk de inhoud van dit stuk aanbiedt.

In de zitting van den Gemeenteraad alhier van heden is o. a. ingekomen een verzoek van de commissie van beheer over de Spaarkas ter voorziening in buitengewone duurte van het brood, 's Raads toestemming vragende om wederom een kapitaal van *f* 50,000 te gelde te maken. Na langdurige discussie is overeenkomstig het voorstel van Burgemeester en Wethouders besloten, de bedoelde magtiging te verleenen.

Voorts is na eenige discussie aangenomen een voorstel van de commissie van bestuur en administratie der Stads Bank van Leening, betrekkelijk het oprigten van hulpkantoren, ter vervanging der inbrengers bij de Bank van Leening; zijnde daarbij o. a. besloten de drie binnen de gemeente thans nog in werking zijnde inbrengkantoren op te heffen en die te doen vervangen door *twee* hulpkantoren.

Vervolgens is mede na eenige discussie vastgesteld het reglement voor de bedoelde hulpkantoren.

Door den voorzitter is medegedeeld, dat, ingevolge het raadsbesluit van 19 Mei 1853, waarbij dat zaak betreffelijk eene uitwatering nabij Scheveningen in zee [illegible] gesteld in handen van Burgemeester en Wethouders, ten einde de onderhandelingen deswege met het gouvernement weder aan te knoopen, Burgemeester en Wethouders op 15 dezer van wege het gemeentebestuur een adres hebben ingediend aan Z. M. den Koning, verzoekende H. D. goedkeuring en medewerking tot deze belangrijke zaak te willen verleenen.

* Dezer dagen had de derde jaarlijksche algemeene vergadering plaats van de aandeelhouders der sedert het jaar 1851 alhier gevestigde Hulpbank. Bij deze gelegenheid werd, ingevolge het reglement, door den secretaris, Jhr. Mr. H. J. van der Heim een uitvoerig verslag uitgebragt nopens de werkzaamheden dezer bank, gedurende het afgeloopen dienstjaar 1853. Daaruit bleek hoofdzakelijk, dat gedurende dit tijdvak omstreeks 300 voorschotten van *f* 10 tot *f* 100 zijn verstrekt, welke voorschotten een gezamenlijk bedrag van p. m. *f* 19.000 uitmaken. De toestand dezer instelling is, volgens het verslag, zeer voldoende en inzonderheid geven de naauwkeurige terugbetalingen door de geldopnemers over het algemeen de meeste stof tot tevredenheid. Uit het daarna uitgebragte verslag van den finantiëlen toestand der bank, blijkt, dat de zuivere winst over 1853 bedroeg eene som van omstreeks *f* 600, tengevolge van welk resultaat aan de aandeelhouders het maximum der rente, zijnde twee en een half ten honderd, zal worden uitbetaald. De ingevolge den rooster aftredende bestuurders, de heeren Jhr. Mr. W. M. de Brauw, Jhr. Mr. C. van Breugel en Mr. D. Polak Daniels, zijn in deze vergadering herkozen en tot nieuwe leden van het bestuur (ingavolge het genomen besluit, tot vermeerdering van het personeel) gekozen de heeren Jhr. E. van Weede, J. F. Volgraff en J van Oseubruggen Dz. die allen deze hunne opgedrage betrekking hebben aangenomen. Ook zijn op deze vergadering verschillende punten van finantiëlen aard, met het oog op de bestaande behoeften, besproken en afgedaan. Het is, vooral in het belang der nijvere arbeidende, en neringdoende bevolking dezer residentie, te wenschen, dat deze zoo nuttige instelling al meer en meer bekend worde en dat het kapitaal der bank, zoo door veelvuldige inschrijving als door het toenemen der voorschotten, telken jare eene aanzienlijke uitbreiding moge ondergaan. *(Dagbl. van 's Gravenh.)*

Heden is de buitengewone vergadering der Staten van Zuidholland geopend.

Na onderzoek der geloofsbrieven der nieuw benoemde leden, de heeren: Knappert, Blussé, Willemstein en van Tienhoven, wordt tot de toelating der drie eerstgenoemden en tot niet toelating van den laatsten besloten, op grond dat, niettegenstaande er een grooter getal briefjes in de bus is gevonden dan het getal kiezers, voorkomende op de lijst der gestemd hebbenden, het procès-verbaal niet inhoudt de vereischte vermelding, dat deze omstandigheid niet van invloed is geweest op de verkrijging der volstrekte meerderheid. De overige leden nemen, na eedsaflegging, zitting. Daarna zijn ter tafel gebragt de beide onderwerpen in deze buitengewone vergadering met magtiging des Konings te behandelen, als 1°. voorstel van Gedeputeerde Staten betrekkelijk de voorziening der zeeweringen in Delfland. Het strekt, om van wege de provincie *f* 82,500 subsidie toe te kennen te verdeelen in drie achtereenvolgende jaarlijksche termijnen, 1855, 1856 en 1857 en dus 's jaarlijks eene som van *f* 27,500, met bepaling dat het voortdurend onderhoud der zeeweringen zal blijven ten laste van de vereenigde vergadering van het hoogheemraadschap van Delfland. Dit voorstel is commissoriaal gemaakt en in handen gesteld van de heeren: van Outeren, de Greve, van Aken, Conrad en Meteferkamp. Die commissie heeft te kennen gegeven, dat zij Donderdag haar rapport denkt in gereedheid te zullen hebben. Het tweede onderwerp betreft het verleenen van eene subsidie van *f* 1200, tot herstel van den hoogen IJsseldijk van Stein en Willens, ten gevolge van de zware schade daaraan bij den storm van 25 op 26 Sept. des vorigen jaars veroorzaakt. Mede commissoriaal bij de heeren Hoog, Wentholt, van Hees van Berkel, Droogleever Fortuijn en van den Berch van Heemstede. De vergadering is daarna gescheiden tot aanst. Donderdag ten 12 ure.

* Gisteren zijn de weezen en de oude mannen en vrouwen van de Nederd. Hervormde gemeente, ter viering van 's Konings verjaardag, op een keurigen maaltijd onthaald.

* Z. Exc. de baron d'Arnaud, gewezen minister van H. M. de koningin van Spanje bij het Nederl. Hof, verlaat heden met zijne familie de residentie en begeeft zich naar Madrid, tot aanvaarding zijner nieuwe betrekking aldaar.

* Gisteren zijn de zittingen van het committé van defensie door den voorzitter, den luitenant-generaal Nepveu, wederom gesloten.

* Naar men verneemt zal er binnen kort [illegible] aanbesteding plaats hebben van het [illegible] bouwen van de Koninklijke Manege, [illegible] de Hervormde gemeente ten [illegible] eene kerk, die den naam van [illegible] waar. Reeds is er eene onderhandsche [illegible] *f* 98,000. Die van toen de [illegible] openbare be[illegible] som werd [illegible] zal worden over[illegible] steding van dat [illegible] gegaan.

[illegible] collecte, die Zondag bij de verschillende [illegible] en met de bussen aan de woningen [illegible] heeft plaats gehad, voor de oude lieden en kinderen van de Hervormde gemeente in beide gestichten, heeft na aftrek der gewone collecte voor het gesticht, de aanzienlijke som van *f* 1985.58 opgebragt, zijnde *f* [illegible] meer dan in het vorige jaar.

Volgens berigt van Z. M. vice-consul te Venetie, van 31 Januarij jl., zijn de scheepsgezagvoeders, zoo zij het onnoodig achten, niet verpligt tot het nemen van loodsen in de wateren van Rivigno, in Istrie, om naar Venetie te komen. Daarentegen rust die verpligting op hen, volgens de bestaande wetgeving en tegen een vast tarief, wanneer zij vóór de zandbank te Malamocco, bij den ingang der haven van Venetie, komen. Sommige bevelhebbers van Nederlandsche schepen, die de golf van Venetie niet genoegzaam kennen, verlaten zich ten onregte op het voorgeven der loodsen van Rovigno, als of deze hen tot Venetie zelf zouden kunnen begeleiden terwijl hunne bevoegdheid niet verder gaat dan tot voor de haven van Malamocco. Op die wijze wordt meer aan loodsgeld betaald dan noodig is. Voeren de scheepbevelvoerders hunne echtgenooten of andere leden hunner familie mede, dan moet zulks steeds aan den voet der monsterrol worden vermeld, of behooren de medegenomen personen van regelmatige passen te zijn voorzien, om bij het aandoen der Oostenrijksche havens buiten moeijelijkheid te kunnen blijven.

Men verneemt, dat Mgr. de Aartsbisschop van Utrecht met zijn Hoogw. Adjutor, Mgr. Deppen, Zondag te Utrecht is aangekomen en daar tot Dingsdag heeft vertoefd; ZHW. heeft Zondag avond en Maandag morgen de H. dienst waargenomen.

Als een bewijs van den bloeijenden staat der katoenfabrieken te Frederiksoord wordt gemeld, dat door de Ned. Handel Maatschappij aan de Maatschappij van Weldadigheid eene bestelling van 48,300 stukken katoen is gedaan. Die stukken zijn ⅞ tot ¾ breed en 18 tot 22 Ned. ellen lang; zij worden door p. m. 418 weefgetouwen vervaardigd, terwijl bovendien nog in eigen behoefte wordt voorzien.

Den 18den overleed te Dordrecht de Weleerw. zeer gel. heer A. C. Romswinckel, rustend predikant der Hervormde gemeente. ZWE. had gedurende ruim 25 jaren de dienst waargenomen en wel van 1823 tot 1849.

De gemeenteraad van Brielle heeft besloten, de kermis *niet* af te schaffen. Onderscheidene adressen vóór en tegen het behoud der kermis waren ingekomen.

Men schrijft uit Groningen als eene merkwaardige bijzonderheid, dat de heer M. van Rijn, slager en veehandelaar aldaar, dezer dagen eene koe heeft gekocht voor de som van ƒ950: eene som, waarvoor men een paar jaren geleden, 10 gewone koeijen kon koopen. De koe was afkomstig van den heer A. Anema, landbouwer te Arum.

Leijden, 21 Febr. Gisteren promoveerden aan onze Hoogeschool tot doctoren in de regten de heeren. J. A. Fruin, van Rotterdam, en H. C. Vermeers van der Loeff, eveneens van Rotterdam, beiden met *theses.*

Hoorn, 20 Februarij. Het onstuimige weder, dat men gepasseerden Zaturdagnacht in deze omstreken had, heeft te Winkel, een dorp bij Schagen, wel degelijk sporen nagelaten. Aldaar is de bliksem in eene groote boeren hofstede geslagen, terwijl, zoo als men verhaalt, de bewoners reeds ter ruste waren, met het bedroevende gevolg, dat de hofstede met al het daaraan geannexeerde een prooi der vlammen geworden is. Men heeft, naar luid der berigten, Gode zij dank! geene menschenlevens te betreuren; maar van have en goed is weinig of niets kunnen gered worden.

‡ **Zutphen**, 20 Febr. Gister avond is er brand ontstaan, in het naburig Kerkdorp Almen, ongeveer 1½ uur van hier. Dezelve moet nog al hevig zijn geweest, hoewel de bijzonderheden nog ontbreken.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur,

In Uw zeer geacht en veel gelezen blad, wordt, in verschillende artikels waar van Rusland sprake is, dit land «het land van den knoet» genoemd. Dit is zeker eene schoone benaming, maar is zij juist? Ik ben nimmer in Rusland geweest, maar heb veel over dat rijk gelezen, en dit geeft mij een geheel ander idée van hetzelve.

Vergun mij, ter motivering van dit idée, eene vraag: — Hoe moet het er, in een land, waar — gelijk men hier en voornamelijk in Engeland en Frankrijk zegt, — de willekeurige, onverbiddelijke knoet dagelijks op zoo menige onschuldige schouder nederdaalt, wel uitzien als er werkelijk misdadigers te straffen zijn? — Hangen, branden, radbraken van onderen op en dergelijke aardigheden meer! dit kan wel niet anders.

Hooren wij intusschen wat prins TCHICHATCHEFF in zijne *Voyage scientifique dans l'Altaï oriental* hiervan zegt: — De doodstraf is door den *autocraat* afgeschaft, en verandert in verbanning naar Siberie. — Dan nog liever dood! — hoor ik hier menigeen roepen, terwijl er eene onwillekeurige rilling door de leden gaat; — maar bezien wij deze schrikgestalten ook eens meer van nabij. — Dezelfde schrijver verhaalt van den banneling in het district *Tobolsk*: — Bij zijne komst in het district ontvangt hij het noodige hout en materiëel, om een huis te bouwen, een kudde vee, paarden en genoegzame granen om het stuk land te bezaaijen en te bebouwen, dat hem evenzeer gegeven wordt, en daarenboven dikwijls eene geldelijke tegemoetkoming. De vruchten van den grond zijn — natuurlijk na aftrek van den geringen cijns, — zijn eigendom, en deze, in het westelijk Europa zoo diep beklaagde ongelukkigen, zijn — naar het verhaal van een ooggetuigen, — dikwijls zeer welgestelde, tevreden en vooral zindelijke lieden, en bewonen een land, dat Zwitserland evenaart, ja, somtijds in schoonheid, doch altijd in vruchtbaarheid overtreft. — De *zware* misdadigers zijn echter hiervan uitgezonderd. Deze staan in den omtrek der steden, altijd onder militair opzigt, of worden in het noorden tot de jagt gebruikt, doch altijd en overal geutiliseerd. — Zoude er in de gevangenissen en op de galleijen onzer fijn beschaafde westerlanden niet menigeen gevonden worden, die in Siberië gebannen wenschte te zijn!?

En nu, de *Knoetzwaaijer en chef*, gebruikt hij hem werkelijk zoo mêedogenloos? — Ik las eens in een Nummer der *Nouvelles annales des voyages*, een verhaal van een *franschen* reiziger, dat mij iets geheel anders van het hart des grooten autocraats zou doen onderstellen. Deze reiziger bevond zich, op zijne reis door Siberië, ter plaatse waar de Ostiaken en andere stammen den jaarlijkschen cijns in pelterijen kwamen betalen. Het hoofd des eerstgenoemden stams trok dadelijk zijne aandacht door zijne uitgelaten vrolijkheid. Hij deed onderzoek naar de reden hiervan, en nu verhaalde men hem, dat genoemd hoofd, in het vorige jaar, bij en boven den gevorderden cijns, nog een, door hem zelven bereid blaauw vossenvelletje, als een extra-geschenk voor den Keizer, had gevoegd, en dat hij nu, een jaar daarna, hiervoor door dien vorst, *bij eigenhandigen brief*, was bedankt. — Dit getuigt, durf ik beweren, van hoogen adeldom des harten! — Eén blaauw-vossenvelletje, — voor hem die er zooveel duizenden bezit, — hem door een zijner minste onderdanen geschonken, wekt een jaar daarna nog erkentelijkheid op! — Neen, iemand die zoo handelt kan geen knoet gebruiken.

Ik deelde dit verhaal mede, omdat het zeker niet algemeen bekend is; overigens zijn er genoeg, door de dagbladen medegedeelde feiten, die mijne gevolgtrekking kunnen motiveren.

(Het lid van het geslacht ROMANOW, dat wij in Nederland bezitten, geeft ook geene reden om ons deze familie als zoo geducht voor te stellen. De Koningin-weduwe heeft al wat Nederlandsche harten van dankbare erkentelijkheid doen kloppen.)

Van Rusland vormt men zich in het algemeen een verkeerd denkbeeld. Het is niet zóó rampzalig, als de westersche *vrijheidsman* wel *wenschen* zou. Een pruissisch-baron, (de naam is mij ontgaan) levert ons in de beschrijving van zijne achtjarige reis door het binnenland van dat rijk, een aangenaam tafereel van de welvaart en bloei van den landbouwenden stand, en X. MARMIER, — werkelijk geen met Rusland ingenomen schrijver, — [illegible] in zijne *Lettres sur St. Petersbourg*, van deze stad, waar hij een jaar vertoefd heeft: — zij kan volkomen wedijveren met de beschaafdste hoofdsteden der wereld, maar verschilt van dezelven in twee hoofdpunten, namelijk: dat men er, vooreerst, nooit over politiek hoort spreken, welke — gelijk schrijver zich uitdrukt — overal elders elk fatsoenlijk gezelschap bederft en verpest en de arbeidslieden gek en ongelukkig maakt; en, ten tweede, dat men er geen armen, veel minder bedelaars ziet. — De oorzaak van dit laatste is, dat de behoeftigen van gouvernementswege voorschotten bekomen om wintervoorraad op te doen, die naderhand *in natura* terug gegeven kunnen worden.

Men moet wel een groot minnaar van politiek en bedelaars zijn, om in deze lofspraak van Petersburg niet met den Franschen schrijver in te stemmen.

Rusland wint, wanneer men ten minste de schrijvers gelooven mag, als men het van meer nabij beziet, en dit is met andere landen en steden zeer dikwijls het geval niet. Parijs, voor den *zindelijken* hollandschen reiziger waarlijk niet altijd de hartader der beschaving van de negentiende eeuw, de straten en honden van Pera en Galata doen spoedig het prachtige panorama van Stamboul en den gouden hoorn vergeten, en het verrukkelijk gezigt in de heerlijke zeeboezem van Napels, vrijwaart ons voor het brandende stof en de Lazaroni der Chiaja niet.

audiatur et altera pars.

(Ofschoon nog niet zoo geheel overtuigd van den zaligen toestand, waarin de Russische onderdanen onder het autocratisch regeringstelsel bevinden, zijn wij van meening, dat toch wel hier en daar in schetsen van dien toestand eenige overdrijving heerschen zal. Wij hebben derhalve aan het verlangen van geëerden inzender voldaan, om dat stuk, niet geheel onze denkbeelden strookende, in ons blad op te nemen.

RED.)

222ste Nederlandsche Staats-Loterij

6e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomene hooge prijzen:

N°. 4656 *ƒ* 2500; 15067 *ƒ* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 21 Februarij 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	2½	57⅝ 8½ 7¾		Pct.	
Dito Certificat.	3	70½	*Hope* 1798/1816	5	99⅜ ½
Dito dito	4	86⅝ ¾ ⅝	Dito 1828/1829	5	99¼ ½
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½	87¾	Dito Dito	4½	
Hand.-Maats.	4½		Dito *Hope*	4	80
Belgie.			Dito *Stieglitz.*	4	
Certificaten	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild.*	2½	45	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito	6	
Obligatien	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	18 3/16 5/16	Obligatien	4	69½
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ⁶/m.	3	33⅝ 4 4			
Bew. Sp. Com.		3 13/16 4 1/16	Metalliek	5	61½ 2
Amort. Schuld.		3⅞	Dito bet. Amst.	5	79¾ 80
Portugal.			Dito letter B	5	79¾ 80
Londen nieuwe.	5	32⅝	Dito 1847	2½	31⅞ 2
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	31⅞ 2

Mexic., te Londen 3 pct., $22\frac{11}{16}$, $3\frac{1}{16}$, 23; dito $22\frac{11}{16}$, $3\frac{1}{16}$, 23; Gren. te Lond. Uitg. $6\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$.

De verkooporders werden heden voortgezet, hebbende door de prijzen wederom eene merkbare achteruitgang onder den, vooral die van Hollandsche; Russische, Oostenrijksche, Portug. en 3 pct. Spaansche, belangrijk nieuws was echter beurze niet bekend, hoofdzakelijk waren de verkooporders voor binnenl. rekening.

FRANKFORT, Maandag 20 Febr. Metalliek 5 pct. 3 pct. Spanje binn. $35\frac{1}{4}$; dito 1 pct. $18\frac{7}{16}$; Wissel Amst. 3/m. $100\frac{1}{4}$; dito Lond. $117\frac{5}{8}$; dito Parijs $93\frac{7}{8}$.

LONDEN, Maandag 20 Februarij. Consols op tijd $90\frac{7}{8}$; Mexico N. 3 pct. $24\frac{3}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 64, [illegible] Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 88; dito 5 pct. 103; Holland $2\frac{1}{2}$ pct. dito 4 pct. $91\frac{1}{4}$.

Weinig handel.

PARIJS, Maandag 20 Februarij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. ex c. dito 3 pct. op t. 65.80; Sp. Binn. 3 pct. $34\frac{1}{2}$; Belg. pct. 90; N. Metall. $82\frac{1}{2}$.

WEENEN, Maandag 20 Februarij. Metall. 1852 5 89; dito Lett. B 113; N. Bankactien 1295; Zilver Wiss. Lond. 12.43.

Advertentiën.

Te Rotterdam liggen lading naar NEW-YORK

het Amer. fregatschip MISSISSIPPI, J. HARVEIJ.

Het Amer. fregatschip RICHARD AND SON, kapt. C. E. COFFIN.

Naar BOSTON,

het Amer. fregatschip LEILA, kapt. W. W. STA

Adres bij WAMBERSIE en CROOSWIJCK.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg wordt uitgegeven:

ALBUM VAN BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN

Den 15 van elke maand verschijnt van dit Tijdschrift eene aflevering van 4 à 6 vel druks, abonnementsprijs van ƒ6 per jaar.

Het Album kan worden aangemerkt als eene verzameling van de beste stukken, door de buitenlandsche pers geleverd. Zoo wel van hetgeen in tijdschriften als afzonderlijk het licht ziet, wordt het belangrijkste opgenomen. Bijdragen tot de Land- en Volkenkunde behoorende, Reisbeschrijvingen, Schetsen uit het Volksleven, Tafereelen uit het leven van beroemde mannen, Plaatsbeschrijvingen en van tijd tot tijd Novellen en len zullen hoofdzakelijk den inhoud van dit Tijdschrift uitmaken. Men oordeele naar de volgende over de belangrijkheid der reeds verschenen afleveringen:

Inhoud van de Eerste Aflevering.

Het Misverstand, door FERDINAND STOLLE. — De Kardinaal Mezzofanti. — Schetsen uit het leven in Londen, naar het Engelsch van C. M. SMITH, door C. M. MENSING. — Gouden bruiloft, door THEODOOR FONTANE. — Een blik op het leven van Columbus. — Sinope.

Inhoud van de Tweede Aflevering.

De Staatkunde van Lodewijk XIV. — Een in een paar fabrieken van Manchester en omstr James Monmouth, door THEODOOR FONTANE. Giraffenjagt in Kordofan. — De Noord-Ame expeditie naar Japan.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.